

Reisverslag werkploeg 2006

Deze zomer wordt er, evenals in de zomer van 2004 een soort dagboek van de werkzaamheden bijgehouden. Naast de omschrijving van de werkzaamheden zal er uiteraard ook aandacht zijn voor de overige kanten van deze werkvakantie. Iedereen die ooit zoiets dergelijks heeft gedaan, weet dat het ontzettend leuk is om met mensen uit een andere cultuur om te gaan.

Reisverslag heenreis en aankomst - 13 t/m 16 juli

De heenreis en ontvangst in Baraolt

De reis begon om 20:30 met ontvangst en koffie in de kerk. Na koffie van de koster, het lezen van psalm 121 en het gebed van broeder Stam zijn we om 21:00 bij de kerk weggereden. Op naar Baraolt!

Ondanks een lange file bij Boedapest, vieze WC's onderweg, koude pizza's en omvergetrapte koffie kunnen we terugkijken op een toch heel voorspoedige rit naar het pension Magdalena. Daar aangekomen werden we vriendelijk ontvangen met o.a. een heerlijk koud biertje. Dat ging er wel in! De groep werd verspreid over twee woningen; de vrouwen in pension Magdalena, de mannen in het huis ernaast. 's Avonds aten we buiten op het terras. Dat de

duurste keus van het menu niet altijd de beste is, werd al snel duidelijk toen Martin z'n lendebiefstuk kwam met ganzelevertjes. En dat op z'n verjaardag.

's Nachts hebben we overigens geen last van muggen gehad. De kamer stonk van voor tot achter naar de citronella die Joop rijkelijk had laten vloeien. Verder was het uiteraard matras raken en maffen, want de meesten hadden nog wat slaap in te halen. Enkele anderen, we noemen geen namen, want de foto's spreken voor zich, hadden onderweg uren liggen ronken, dus die hadden tijd over om te discussiëren over Lennarts grote grote tenen.

Zaterdagmorgen zijn we redelijk op tijd weer aan de reis begonnen: 6.30 uur ontbijten en 07.00 uur weer op pad. Bij de grens moesten de klokken aangepast worden naar local-time en konden we dus om ongeveer 08.30 uur aan de reis door Roemenie beginnen. Dat is dan altijd weer even wennen. Niet alleen maakte de stad Oradea op iedereen haar eigen indruk, ook heeft het verkeer zo haar eigen eigenaardigheden. Inhalen, gassen, afremmen naar 60 in de dorpen, gassen, wachten op een gaatje, inhalen en gassen maar weer. De vier auto's konden dan ook niet altijd bij elkaar blijven, maar tijdens het stoppen, kwam iedereen binnen vijf minuten weer binnen druppelen.

Van Sjaak Elenbaas kregen we voor vertrek uit Goes het reisadvies om het laatste stuk niet via Maerus en Apata naar Baraolt te rijden, maar een alternatieve route te nemen. Welnu, we hebben nieuws. De route door het natuurreserveaat via Varghis is ook drie keer niks. De omgeving schijnt schitterend te zijn, maar daar hebben de chauffeurs niet veel van gezien. De weg was slechter dan slecht. Simon kon blij zijn met zijn route via Augustin, want hij arriveerde drie kwartier eerder dan de anderen.

Het ontvangst in Baraolt was als vanouds. Aan tafel en eten! You eat, we've got more in the kitchen. Het vertrouwde gezicht van Yolan zullen we moeten missen, maar Anne weet gelukkig ook van de hoed en de rand. Het ontbreekt ons dan ook aan niets. Twee keer warm eten op een dag; dan ook nog twee of drie gangen; koffie op zelf te noemen tijden; 's avonds nog meer koffie, maar dan met koekjes, chips, perziken, etc. Zondagmorgen bezochten we de nieuwe Reformatorische kerk. Wat een prachtig gebouw is dat geworden. Na de dienst werden we getrakteerd op een bakkie koffie en uiteraard een rondleiding. De zusterkring uit Goes rijkt tot in Baraolt, want je ziet wie hier de koffie inschenkt.

Terug in het ziekenhuis uiteraard weer eten. Anne verwacht tien kilo te zullen aankomen, maar die weet waarschijnlijk nog niet hoeveel werk en hoeveel kilo's er verzet zullen moeten worden. Overigens kan hij ook stoppen met zijn eetwedstrijden met neef Joop, want die kan hij toch niet winnen en dus zal het aankomen ook wel weer mee vallen.

De middagdienst van de Baptistengemeente hebben we ook bijgewoond. We pasten er met z'n allen net in, maar we zijn op dit moment niet de enige Hollanders in Baraolt. Van de preek verstaan we uiteraard niets, maar via een maar net te ontcijferen briefjes krijgen we toch e.e.a. mee.

Als we 's avonds in de kantine bij elkaar zitten, komen een aantal jongeren van de Baptistengemeente ons op zoeken. Engels, geen probleem, dus contact is zo gemaakt

De allereerste werkdag in Herculian!

Maandag ochtend, regen, donkere lichten. Toch heeft dit 'slechte' weer ook voordelen! De zware arbeid die we moeten verrichten gaat gewoon het beste als het niet al te warm is. En dat was vandaag dan ook het geval. Hier en daar een druppeltje, een graadje of 18. Heerlijk om te werken! We hebben vandaag dan ook veel kunnen doen. We zijn verder gekomen dan we hadden verwacht. Simon boorde hevig in het rond met de Hilti (een slagboor met hamerfunctie). Vele stenen brokkelden af in de oude buffelstal en werden door de kruiters af en aan gereden naar de voor deze operatie aangelegde stortplaats. De muren en voederbakken verdwenen. Aan de andere kant van een dikke muur werd een oud hok uitgemest. Al het bruikbare afval hout werd tijdens het werken onder onze neus weggehaald door de plaatstelijke bewoners, alles kan immers worden hergebruikt. Tegen de middag waren we uitgenodigd voor een stevige warme maaltijd. Deze viel goed en we hadden, ondanks de regen, weer zin om te gaan werken. De middag was niet veel anders dan de ochtend: de vele brokstukken vlogen weer door de lucht en er ontstond weer veel puin. Buiten ontstond een enorme stapel

met stenen beton en andere troep, binnen werd de schuur steeds leger en leger, wat niemand aan het begin kon denken is uiteindelijk toch gelukt en de hele rij voederbakken was aan het eind van de middag buiten terug te vinden als een grote hoop stenen en beton. De schuur is leeg en wij zitten totaal over het stof. Dat was de eerste dag buffelen in de buffelschuur.

Tweede werkdag: Herculian, Baraolt en Balan - 18 juli

Vanochtend ging alweer te vroeg de wekker. Nog maar net een beetje uitgerust van de inspannende eerste werkdag (voor de mannen dan) en dan de volgende ochtend er zo vroeg weer uit. Voor de oudere generatie geen probleem, de jongeren hebben er echter iets meer moeite mee. Deze dag zou er een nieuw project worden gestart. Het schuurtje achter het Listrahuis opknappen! De drie 'Jo's' werden hiervoor ingezet. Jos, Joop en Joost. De rest van de werkploeg vertrok weer richting Herculian, om de buffelstal weer eens flink onder handen te nemen. Voor de dames was dit hun eerste 'werk'dag. Om half 12 's ochtends werden zij verwacht bij de bushalte vlakbij het Listra huis, om met de bus richting Balan te vertrekken. In Balan is het kinderkamp, waar

zij deze week zullen doorbrengen.

In Herculian werd er vandaag gewerkt aan de vloer van de toekomstige huisartspraktijk. Om de betonnen vloer te kunnen leggen moet er voldoende van de huidige grond worden afgegraven. Met dit afgraven heeft deze werkploeg zich de gehele dag vermaakt met de Hilti en het handgereedschap wat daarvoor is bedoeld. Het is zwaar werk, maar het moet gebeuren. De stortplaats is inmiddels een stuk uitgebreid! Tegen het einde van de

week zal de vloer waarschijnlijk gestort kunnen worden. Nog even flink doorwerken dus!

's Middags konden we, net als de eerste werkdag, weer eten in een restaurant in Herculian. Het eten hoeven we niet zelf te betalen, dit wordt betaald door de bevolking van Herculian! De burgers zijn blijkbaar zo blij met onze komst en het werk dat we verrichten dat ze veel voor ons over hebben. We vinden het fijn dat ons werk gewaardeerd wordt. We hebben er vandaag weer heerlijk gegeten. Vandaag was het niet zo als gisteren dat we vooraf ook nog soep kregen maar ondanks dit hadden we een heerlijk hoofdgerecht wat op ons stond te wachten. Het hoofdgerecht bestond uit aardappelpurée, kool, (we konden er niet achter komen wat voor kool het was) gekruide knoflooksausjes en magere varkenslappen. Als nagerecht hebben we Berliner bollen (maar dan zonder jam) gegeten! Dat bracht sommigen van ons in de oud en nieuw stemming.

Bij het Listrahuis hebben de 'Jo's' zich uitgeleefd op het schuurtje. Deze zal na restauratie gebruikt worden als opslagplaats. Het dak moest eraf, dakpan voor dakpan. Op de bovenverdieping troffen de 'Jo's' een grote berg hooi aan. Weg ermee! Daarna konden de tussenmuren worden afgebroken. Binnen een half uur lagen de muren omver. Nu nog puinruimen. De werkdag was over. Nu snel naar het ziekenhuis om te douchen, te eten en de avond gezellig verder met elkaar door te brengen. Hoe het bij de dames in het kinderkamp gaat is nog

niet bekend. Dat zullen we morgen horen!

s' Avonds hebben we de avond doorgebracht in de kantine. De avonden worden dan voornamelijk doorgebracht met: spelletjes doen, met elkaar praten en dan een keer wat anders dan over het werk. Het vitaminepijl wordt weer wat omhoog gebracht door het eten van overheerlijke nectarines en watermeloen, en uiteraard ook door te

drinken, de ene doet dit met mineraalwater en de ander met bier, of appelsap. De jongere generaties probeert ook graag elke avond de volgens hun heerlijke Palinka (op Lennart na dan). Vanavond werd er ook nog druk overlegt door de "oude garde" over de indeling van het sanitair wat er moet komen in de doktersprtijk. En om niet te vergeten wordt elke avond voor het thuisfront in Holland en andere geïnteresseerden de website bijgewerkt.

Derde werkdag: De markt, de buffelstal en het schuurtje - 19 juli

De markt, de buffelstal en het schuurtje

In Baraolt is het de gewoonte om op woensdag naar de markt te gaan. In Baraolt zijn er op woensdag wel drie markten! Een met groenten en fruit, een met kleren, schoenen, fietsbanden, stoffige sieraden en nephorloges

en de laatste waar ze vee verhandelen.

De meesten hebben de ochtend dan ook doorgebracht op de marktjes.

De rest van de groep is weer in alle vroegte naar Herculian gegaan om weer verder te buffelen. Vandaag hebben we door wat onderhandeling van Martin van den Hoek er hulp bijgekregen van een aantal mensen uit het dorp. Het team bestond uit 3 vrouwen en 1 man. Iedereen stond vol bewondering naar dit team te kijken, omdat ze het de hele dag volhielden om zeer hard te werken.. Vandaag bestond de dag voornamelijk weer uit het graven in de vloer. Nadat het laatste stukje beton eruit was, stond het volgende klusje alweer klaar. Dit bestond uit het uitgraven van sleuven zodat Simon hierin de riolering kon aanleggen. De riolering ligt er al bijna helemaal in en is voor de helft ook alweer ingegraven. Morgen gaat de riolering volledig onder de grond, waarna we de vloer kunnen storten. Naast het

storten zal er een muur worden gemetseld die de huisartspraktijk scheidt van de rest van het gebouw.

In het Listrahuis gaat alles voorspoedig. Het slopen is bijna klaar! Verder is er vandaag een rotte vloerbalk vervangen. Ook is er weer een begin gemaakt met de heropbouw van het dak. Een paar verdwaalde bijen in de 'beerput' vertraagden af en toe het werk. Het is ondertussen een grote puinhoop naast het schuurtje. Dit komt mede doordat de buurman ook op het idee is gekomen zijn schuur (die grenst aan de Listra schuur) op te knappen. Hij zag het puin bij ons schuurtje liggen dus heeft hij zijn afval er gewoon maar bijgegooid. Morgen zal er een ophaaldienst komen die het puin weghaalt.

Verder hebben we vandaag weer heerlijk gegeten bij het restaurantje in Herculian!

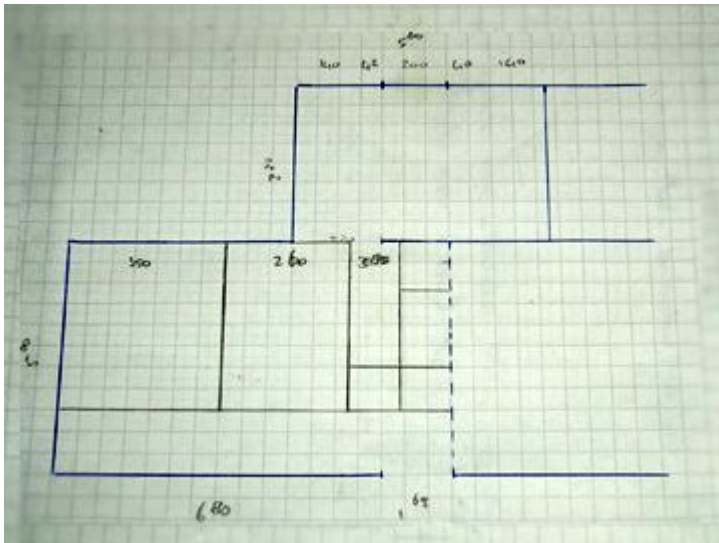
Vrijdagmiddag zal de werkgroep van Baraolt/Herculian vertekken richting Balan om de vrouwelijke kinderkamleidsters op te zoeken. We houden jullie op de hoogte!

Vierde werkdag: Een warme dag - 20 juli

Net als bij jullie in Nederland was het vandaag ook in Baraolt en omstreken warm. 's Ochtends vroeg is het nog vrij koud, maar als eenmaal het zonnetje doorkomt is het alleen in de schaduw nog goed te doen. Bij zo'n warme dag is het van belang dat je dan ook veel drinkt. De Biborteni (koolzuurhoudend water) wordt daarom volop gedronken. Het valt zelfs bij de 'locals' in de smaak, zodat er woensdagmiddag een krat met veel flessen, die in de beek verkoeling kreeg, is meegenomen. Gelukkig is er dan altijd nog de koffie waar Jan Koning elke dag trouw voor zorgt.

Ondanks dit warme weer is er vandaag weer hard gewerkt. In Herculian is er een groot gat in de muur geslagen

om zo verbinding met de kamer erachter te maken.

Vandaag werden we weer geholpen door inwoners van Herculian. Dit keer waren het twee vrouwen en twee mannen. Ook deze groep beschikte over een zeer grote motivatie. Ze hebben geholpen bij het puinruimen, het inscheppen van puin in de vrachtwagen en nog veel meer! Verder zijn de laatste pijpleidingen, zowel aan- als afvoerleidingen gelegd. Ook is er een begin gemaakt met het storten van de vloer. Vandaag werd (gelukkig, je weet namelijk maar nooit) het zand gebracht wat nodig is om beton te maken. Het cement en grind was er al. Dankzij Simon, voeren we het water aan met een pomp die water pompt uit de beek achter de buffelstal. Morgen (vrijdag 21 juli) zullen we een stuk vloer gaan storten. Anne en Lennart hebben de betonnetten al op de goede grootte geslepen met de slijptol, zodat morgen het plastic zeil over de vloer kan, de betonnetten erop gelegd worden, waarna er beton gestort wordt.. Daan van der Meulen heeft hierbij een grote taak, omdat hij de laag beton op deze oneffen grond (veel stenen) waterpas zal moeten houden.

Aan de achterzijde van het Lustrahuis is het dak volledig herbouwd. Dat was even zweten, op het dak in de brandende zon. De vloerbalk, die gisteren is gelegd, ligt er mooi bij. Echter, we zijn er vandaag achter gekomen dat de ernaast liggende balk ook rot is. Verder is al het houtwerk geschilderd door David. Voor de rest is de voorkant van het dak klaar om opnieuw gelegd te worden.

Vijfde werkdag: Een halve dag - 21 juli

Herculian

Vandaag de laatste werkdag van deze week. Of eigenlijk de laatste halve werkdag, want vanmiddag staat er geen werk meer op het programma.

Daar waar we tot nu toe in Herculian aan het slopen, puinruimen, uitgraven, afbreken en aan het afvoeren zijn geweest, begon vanmorgen het opbouwen. Simon had de voorgaande dagen de aan- en afvoerleidingen al netjes klaargelegd, dus niets weerhield ons er vanmorgen van om de betonmolen op te starten. In een paar uur tijd is de vloer in de achterste kamer gestort. Ook konden we voor het eten de fundatie voor de tussenmuur nog even storten. De tussenmuur moet de dokterspraktijk van de buffelstal gaan scheiden, dus dat moet een stevig muurtje worden. Maar dat is voor maandag.

Ook vandaag werd er weer geholpen door een viertal lokale bewoners. Welwillende en hard werkende mensen. Anne was benoemd tot chef betonmolen, maar kon maar nauwelijks de emmers tellen die in een razend tempo in de mixer werden gelegd. Het kruien van het beton, van de betonmolen naar de achterste kamer, werd voornamelijk door Lennart gedaan. De vele uurtjes fitness die hij in zijn lichaam heeft geïnvesteerd beginnen zich te lonen, want Lennart was vandaag niet te stoppen. Daan was vandaag aan het uitvlakken en Martin aan het trillen. Dat hij leniger is dan zijn broek bleek al gauw, want het kruis van zijn broek was van voor naar achteren wagenwijd opengescheurd. Wellicht zegt dat ook iets over de kwaliteit van het eten, want op dat gebied komt niemand iets te kort. Vanmorgen met het ontbijt kwam het brood warm op tafel. Vanmiddag heerlijk friet gegeten in het door de burgemeester voor ons afgehuurde restaurant en vanavond wacht weer een warme maaltijd in het

ziekenhuis. Dat is dus drie keer warm vandaag!

Terugkijkend op deze week mogen we niet klagen. Maandag is al het beton wat boven de vloer uitstak weggebroken. Dinsdag en woensdag is de vloer naar de gewenste diepte uitgegraven cq. gebroken. Donderdag is de doorgang door de ruim 60 cm dikke muur gebroken. Vrijdag ligt het eerste beton er al in. De planning was om de betonvloeren te storten en de tusenmuur te metselen. Zoals het er nu naar uit ziet moet dat ruimschoots gehaald gaan worden. Ora et Labora.

Listra

Ook in het Listrahuis wordt niet stilgezeten. Jos, Joop, Joost en David werken daar aan het nieuwe dak van de de schuur achter de woning. Inmiddels zitten bijna alle dakpannen weer "keurig" op zijn plaats. Keurig staat tussen aanhalingstekens, want deze heren leggen de lat hoog voor zichzelf en zijn niet zomaar tevreden. Maar goed; iedere dakpan is weer anders, dus dat lekker afwisselend werken zullen we maar zeggen. De dakdekkers worden wel lekker bruin, want de temperatuur is inmiddels opgelopen naar ruim dertig graden.

De logistiek is hier goed geregeld, want vandaag werd het meeste puin van de gesloopte binnenmuren, het hooi van de hooizolder en de mest uit de mestput afgevoerd.

En de rest

Wordt er dan nog meer gedaan. Jazeker, er wordt een paar keer per dag heen en weer gereden tussen Baraolt en Herculian met koffie en alles wat daar bij hoort. Dan is de taak die Koning sr. op zich heeft genomen. En met verve stort hij zich op deze taak. Vandaag vergezelt van Istvan, die zorgt draagt voor de communicatie tussen de Hollanders en de burgemeester. Tussendoor zorgt dit communicatie/koffie team ook nog even voor allerlei noodzakelijke materialen en gereedschappen.

Weekend: Het kinderkamp en nog meer

Weekend: Het kinderkamp en nog meer

Gisterenmiddag om 17:00 zijn August Nieuwdoorp en Henk Scherrenburg gearriveerd in Baraolt. Zij zijn vanochtend om 09:00 vertrokken naar het kinderkamp in Balan. De groepsleden die hier gisteravond al aangekomen waren, konden hier voor de eerste keer deze reis lekker uitslapen (tot wel 08:45u). Na een ontbijt met honingbrood, appelstroop en leverpastei wachtte ons een bijbelstudie samen met de kinderen (in het Hongaars), tevens zijn er veel liedjes in verschillende talen gezongen.

Samen met de Roemeense kinderen hebben we een heftige voetbalwedstrijd gespeeld. Hoewel de teams niet echt duidelijk en eerlijk verdeeld waren, was het wel een geslaagde middag. We zijn na veel gezwaai van de kinderen en de achtergelaten vrouwen rond 16:30 weer richting Baraolt gereden. We hebben in een restaurant ongeveer 19 km voor Baraolt gegeten. Het menu bestond uit wild zwijn met friet en pannenkoeken met jam als toetje.

Laura, Christa, Ilona, Daniellë en Gerdine die in het kinderkamp verblijven, hebben het zeer goed naar hun zin. Het kamp heeft als thema "Jozef", hier worden de bijbelverhalen, liedjes en werkjes op gebaseerd. Het kamp bestaat uit 27 zigeunerkinderen vier leiders en drie kookmoeders. Ze hebben er al heel veel kilometers te voet op zitten, dit omdat de Roemeense leiding de kinderen veel over de natuur wil leren. We hebben vandaag de kinderen van het kamp het lied "Who Is The King Of The Jungle" geleerd.

Morgen zullen de jongeren in de beide kerkbezoeken een bijdrage leveren in een vorm van een lied. Joost begeleid het mannenkoor met zijn gitaar. We zullen een opwekkingslied gaan zingen.

Verder kunnen we vertellen dat het erg gezellig is 's avonds in de kantine. 's Middags na het werk is de sfeer over het algemeen wat rustiger. Om dit even te visualiseren:

's Middags

's Avonds

Zondag 23 juli

De tweede zondag in Roemenie, verloopt in hetzelfde patroon als de eerste zondag. 's Morgens bezoeken we de dienst in de Reformatus Kerk. In de dienst preekt de plaatselijke predikant ds. Imre Krisby over Lucas 14:15 "Zalig wie brood eten zal in het Koninkrijk Gods."

In de Baptistenkerk preekt men een over de zaligsprekingen.

Vandaag is de zaligspreking "Zalig de vredestichters" aan de beurt.

Omdat de plaatselijke predikant er niet is, wordt de dienst geleid door 1 van de mannelijke gemeenteleden.

Na het middageten hebben we een aantal liederen ingestudeerd, die we als groep in de middagdienst ten gehore brengen. Joost begeleidt ons op de gitaar. We zingen "Samen in de naam van Jezus" en Äbba Vader". Het tweede nummer is bekend en wordt door een aantal gemeenteleden meegezongen. Ook al zingen we als gelegenheidskoor, het zingen gaat prima. Voor de volgende zondag hebben we al een aantal liederen op ons repertoire staan.

Ook vandaag is het weer prachtig zomerweer. Het is warm en de jongelui zoeken voor de tweede kerkdienst verkoeling in de beek.

Na twee en een halve dag van rust wordt het weer tijd om aan het werk te gaan. Maandag wacht ons een pittige dag omdat we dan in de tweede ruimte van het gebouw in Herculian beton gaan storten.

Het begin van de tweede werkweek

Begin van de dag

Deze dag begon zoals gewoonlijk om half acht met ontbijt in de kantine van het ziekenhuis. Na het ontbijt splitste de groep in drieën. Een deel vertrok richting Herculian, een deel naar het Lustrahuis en het derde deel bleef op het ziekenhuisterrein.

Onze transporteur/cateraar Jan begon de werkzaamheden met het (laten) verwijderen van een lekke band van zijn auto. De band is naar de plaatselijke bandencentrale gebracht, alwaar deze op vakkundige wijze werd gerepareerd. Na een uurtje is de band weer onder de auto gemonteerd en kon Jan op pad.

Herculian (Magyarhermány in het Hongaars)

De groep in Herculian had als plan om vandaag de vloer in het voorste gedeelte van een betonlaag te voorzien. Bij aanvang van de werkzaamheden bleek de betonmolen door de aannemer mee naar de volgende klus genomen te zijn. De betonmolen was ook van hem, dus verwijten konden we hem niets. Gelukkig werd door de gearriveerde loco-burgemeester per direct een andere betonmolen geregeld. Ook de overige ingrediënten die we te kort kwamen (tien zakken cement) bleken tijdens de lunch geleverd te zijn. Aan het eind van de dag zit ook in de voorste kamer de betonvloer erin. Voor de drempel is in het beton de inscriptie: "Herculian – Goes" gemaakt. Daar kunnen we een jaar van genieten; volgend jaar gaat de strijkvloer eroverheen.

Ondertussen werd er ook druk gewerkt aan het metselen van de nieuwe tussenmuur. Door Daan werd het metselen eerst geleerd aan Anne, waarna deze het geleerde weer overdroeg aan Lennart.

Listrahuis

In het Listrahuis is verder gewerkt aan het dak. Er is een begin gemaakt met het leggen van de houten vloer voor de verdieping. Door dokter Ferenc Szilagyí is voor een tweetal nieuwe deurkozijnen en een raamkozijn gezorgd. Deze zijn voor een deel in de grondverf gezet en moeten deze week nog geplaatst worden. De aanleg van de elektriciteitsvoorziening naar het schuurtje is in volle gang. Door Erik wordt druk gegraven en worden kabels in de grond gelegd.

Opstart van het derde project

August en Henk mochten een start maken met het derde project. De verhuizing van het magazijn van de bestaande "Mix" naar de nieuwe "Mix". Door het ziekenhuis is een andere, ruimere, ruimte ter beschikking gesteld. Bij de keuken van het ziekenhuis werd de handkar gevraagd, waarna deze werd omgedoopt tot verhuishwagen. Tussendoor kwam de biochemicus, János, van het laboratorium met zijn fiets naar August en Henk. De hendel van de achterrem zat los. Door August is deze vakkundig weer vastgezet. De stellingkast werd ontruimd, waarna een deel van de materialen naar het nieuwe magazijn werd vervoerd. De stellingkast werd van de muur gehaald en met vereende krachten naar het nieuwe magazijn gedragen. De kast moest tegen de muur worden gemonteerd, omdat hij anders erg scheef en onstabiel zou staan. Om dit te kunnen doen moesten er diverse gaten in de muur geboord worden. Bij het aansluiten van de boormachine op het stopcontact, bleek dat hier geen spanning op stond. Hoe kom je dan aan stroom? Uit een andere ruimte halen

met een verlengsnoer leek de beste oplossing. Overal in het magazijn werd gezocht naar een verlengsnoer, maar alle snoeren waren op de andere locaties in gebruik. Wat moet je dan doen? Juist, een verlengsnoer maken. Gelukkig lagen er diverse kabels die aan elkaar werden gemonteerd. Het begin van de kabel werd bij de ambulancedienst in het stopcontact gestopt, waarna er naar hartelust door August op de aangegeven punten een gat werd gemaakt. Na enkele minuten was de kast verankerd aan de muur. De spullen die tijdelijk buiten lagen, werden naar binnen gebracht, waarna de deur op slot ging. Morgen zullen de beide magazijnbedienden verder gaan.

Maaltijden

Tussen de middag werden door onze taxidriver Jan alle personen naar Herculian vervoerd voor een heerlijke maaltijd, die bestond uit aardappelpuree met kip.

Het avondeten werd in het ziekenhuis geserveerd door Anna, Mária en haar dochter Adél. Op het menu stond overheerlijke tomatensoep, friet met schnitzel en salade. Het nagerecht bestond zoals gewoonlijk uit saroma.

De favoriete smaak (chocolade) van Simon, was dit keer als grap, als dun laagje boven de gele saroma geschonken. Simon hield met begerige ogen zijn schaaltje bij, maar schrok toch wel bij het zien van de gele saroma. De dames die de saroma hadden klaargemaakt, hadden de nodige lol bij het zien hiervan.

Morgen hopen we jullie weer andere belevenissen te kunnen vermelden. De meiden die nu nog in het kinderevangelisatiekamp zijn, hopen dan weer in ons midden te zijn.

Samenvatting van het kinderkamp

Zo, we zijn weer terug van het kinderkamp. En wij zijn Laura, Christa, Ilona, Gerdine en Daniëlle. Kicsít fárat (=beetje moe) maar voldaan. Het was een hele geslaagde week voor zowel de kinderen als voor ons. We hebben van alles gedaan. Van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat waren we actief.

Het ontbijt was meestal rond een uur of half negen. Daarvoor werd er actief gegymnastiekt. Het ontbijt bestond uit zoete thee (oftewel warme siroop) met lekkere boterhammen met paté, honing, jam, schapenkaas en salami. Hierna werd vaak bijbelstudie gehouden. Het viel ons op dat het niveau van de bijbelstudie erg hoog lag vergeleken met Nederlandse studies. Er is veel aandacht voor levensheiliging en bijbelkennis. Het leren van bijbelteksten neemt een centrale plaats in. Ook werd er veel gezongen met veel enthousiasme en overtuiging. Het gebed werd regelmatig door de kinderen zelf gedaan in groepsgebed. Na de lunch was er vaak vrije tijd of een trip. Met slecht weer hebben we geknutseld. Het avondeten en lunch bestonden uit een soepje met daarna een hoofdgerecht. Dit waren vaak typische Roemeense gerechten en meestal erg lekker, maar erg vet. Macaroni met schapenkaas, uitgebakken spek, witte bonen in witte saus, mamaliga en oliebolletjes. Het toetje misten we wel. Tot slot werd er een verhaal van Jozef verteld (vaak laat in de avond) en uiteraard gezongen. Rond half twaalf waren de kinderen echt moe en was het bedtijd.

Tussen de bedrijven door werd er veel buiten gespeeld: badminton, voetbal, volleybal, pingpong en ook de was moest gedaan worden. Dit gebeurde door de kinderen zelf in de beek voor het kamphuis. Hier hebben we ook ons haar in gewassen, dit was een leuke en bijzondere ervaring. Bij bijzondere ervaringen moeten we ook denken aan de wc. Dit was een houten hokje met een gat erin, uiteraard zonder doortrekmogelijkheden (dit hebben wij ook erg gemist) en met een natuurlijke luchtverfrisser.

Hier en daar hadden we een aantal cultuurverschillen. Zo wordt onder een korte trip een wandeling van vijf uur verstaan. Een normale trip duurt van 's morgens elf tot 's avonds tien uur. Wij Hollanders hebben deze trip overigens overgeslagen en zijn met de kleintjes thuisgebleven. Als de kinderen half slapend op hun stoeltjes zitten, denken wij dat ze moe zijn, maar de Hongaarse leiding is 'not sure'. Programma was er wel, maar dit was een zeer ruim begrip. Zo was de lunch op de ene dag om 14.00 uur en de volgende dag om een uur of vijf. Dineren was meestal tussen acht uur en half negen, maar kon ook om kwart voor elf gebeuren. De taal was vaak een probleem, maar ook een leuke uitdaging. Het is bijzonder om te zien hoe creatief kinderen je iets duidelijk kunnen maken. Ook al verstond je geen woord, met gebaren kom je een heel eind. Gelukkig kon de leiding Engels en werd het één en ander vertaald. Ondanks de taalbarrière ontstond er een band met de kinderen.

Wij sliepen niet in het kamphuis met de kinderen, maar hadden een privé-huis boven op de berg. Dit was goed voor onze kuitspieren en heerlijk rustig. Het uitzicht was geweldig, en onze privé-wc stonk ook stukken minder dan beneden. 's Avonds was het wel erg donker zonder elektriciteit, maar gelukkig waren er zaklampen. Ons drinkwater stroomde uit een privé-bron uit de bergen. Zo waren we van alle luxe voorzien.

Naast de dagelijkse activiteiten waren er ook bijzondere gebeurtenissen. Zo was er zondagavond een christelijke versie van Idols met Daniëlle en Ilona in de jury. We hadden het serieuze gezicht van Jerney Kaagman mee moeten nemen, want we lagen heel de tijd in een deuk. Een koor van zes jongens kon zesstemmig zingen, al was dit niet de bedoeling. Een stel meiden giechelden een eind weg en de kleintjes kregen ruzie over welk lied ze gingen zingen.

Op de laatste avond hebben we een bijzonder nachtspel gedaan. Donker is in Roemenië ook écht donker. Het enige licht wat je ziet komt van de sterren. Onder leiding van Mister Teacher hebben we een wandeling gemaakt in stilte, zonder zaklampen en vasthoudend aan een touw. Dit touw staat symbool voor Jezus, waar we aan vast mogen houden, ook als we niks kunnen zien of niet weten welke kant we op moeten gaan. Het algemene gevoel wat we de hele week door hadden, kan het best omschreven worden met het 'Heidi-gevoel'. Lopen door de bergen met zacht en hoog gras, bloemetjes, vlinders en belletjes van langslopende geiten. Kortom, we hebben erg genoten van deze week en zitten nu met een katergevoel en gezeur van de jongens achter de laptop.

Voor zover het reisverslag van deze dag. Morgen zal de rest van wat er vandaag gebeurd is beschreven worden!

Excursies: het zigeuner dorpje en de boerderij - 25 juli

Excursies

Het zigeuner dorpje.

Na een goede maaltijd in Herculian die plaatsvond na een ochtend hard werken in de warme zon kwam dokter Anton Nagy (ook bekend als 'The Flying Doctor', zie foto) ons ophalen voor een rondleiding in het bovengelegen zigeuner dorp. Op een steil zand weggetje vol grote keien liepen we de heuvel op. Voor auto's is deze plaats nooit te bereiken! Te voet ging het. Dat was wel even zweten! Al gauw kwamen enkele enthousiaste kinderen nieuwsgierig om ons heenlopen. Het werden er steeds meer en al gauw vormden we een groep van circa 30 man. Er werden wat foto's gemaakt en dat vonden de kinderen leuk! Met de digitale camera kunnen ze zich namelijk direct terugzien op de foto!

Veel foto's werden er ook gemaakt van de omgeving. We kwamen veel indrukwekkende dingen tegen. Een paar stenen met een pan erop waarin een soort planten gekookt werden. Huizen van houten takken met een plastic zeiltje als 'dak'. Loslopende paarden en heel veel zwerfhonden. We bezochten ook nog een klein kerkje midden in het zigeunerdorp. Een klein jongetje rende, begeleid door luide commando's van zijn vader, voor ons door het dorpje om de sleutel van dit kerkje te halen. Na een eindje verder te hebben gelopen kwamen we langs kleine huisjes, geschat ongeveer 3 bij 4 meter. Doordat een deur openstond konden we zien wat er binnenin zo'n huisje allemaal aanwezig was. Twee kleine bedjes, een tafel, een paar roestige pannetjes op een klein fornuisje en dat was dan wel zo'n beetje. Je realiseert je dat we het zelf zo goed hebben, terwijl we geen haar beter zijn. Zoveel armoede. En dat alles gelegen in een prachtig heuvelandschap.

Het (pinkster) kerkje in het zigeunerdorp

Boerderij

Na een bezoek aan het zigeunerdorp bezochten we een rundveebedrijf direct buiten Baraolt.

Het bedrijf, een oud staatsbedrijf, is nu geprivatiseerd. De bedrijfsleider van het vroegere staatsbedrijf is nu de directeur/eigenaar van het bedrijf. Hij runt het bedrijf met 4 medewerkers. Het bedrijf is het grootste particuliere bedrijf in de regio. Er worden 125 melkkoeien gehouden met het benodigde jongvee. Ook is er afdeling met mestvee en er zijn 4 paarden die meer voor hobby worden gehouden.

Het melkvee wordt nog op traditionele manier gehuisvest en gemolken. Wat dat betreft lijkt het op de Nederlandse situatie van circa 25 jaar geleden. Maar er zijn plannen voor verdere uitbreiding en modernisering. Het aantal melkkoeien wordt uitgebreid tot 200 en volgend jaar wordt de huidige stal omgebouwd tot een z.g.

loopstal. Met het oog op de komende toetreding van Roemenie tot de Europese Unie zijn er mogelijkheden voor subsidiëring. In dat kader wordt dit project van uitbreiding en verbouwing voor 50% gesubsidieerd. De directeur eigenaar bleek goed op de hoogte van de Europese ontwikkelingen en ook van de situatie in Nederland. Hij bezocht Nederland 2 keer en oriënteerde zich m.n. op de melkveehouderij in Friesland. In de afgelopen periode had hij 34 Nederlandse vaarsen geïmporteerd uit Nederland. (Een vaars is een koe die voor het eerst drachtig is; in feite koopt hij dus een melkkoe met een kalf erin) Deze Friese (zwartbonte) koeien produceren ongeveer 8000 liter melk per jaar, terwijl het roodbonte Roemeense vee een productie haalt van circa 5000 liter per jaar. De melk wordt geleverd aan een zuivelfabriek in Brasov.

Bij het bedrijf hoort ruim 300 ha landbouwgrond. Daarop wordt 70 ha mais verbouwd, 70 ha tarwe en 70 ha luzerne/gras. Deze gewassen worden met elkaar gemengd en dienen als voer voor het rundvee. De overige grond, grasland in de bergen, is weidegrond voor het jongvee.

We werden gastvrij ontvangen en uitgebreid geïnformeerd. Het blijkt dat er ook op dit terrein veel in beweging is in Roemenie.

Achtste werkdag: een dag met regen - 26 juli

Een dag met regen

Herculian

De inzet is Herculian is vandaag teruggebracht naar 3 personen. Martin, Joost en Anne hebben zich op de nieuwe muur geworpen. De muur is nu bijna 2 meter hoog en onze metselaars beseffen dat metselen echt een vak is.

Het metselen gaat vlot, mits er voldoende aanvoer van stenen is. Onze plaatselijke "Gamma" zorgt tot nu toe steeds voor tijdelijke aanvoer. Voor morgenvroeg half tien hebben ze ons de levering van opnieuw 350 stuks beloofd. Klantvriendelijkheid en service zijn ook hier bekende begrippen aan het worden.

Listrahuis

Vandaag zat de vaart er goed in. Gisteravond hebben we nog het nodige breekwerk verricht om vandaag de kozijnen te kunnen plaatsen. De nieuwe kozijnen zijn nu geplaatst, het metselwerk rond de kozijnen is bijna klaar, de betonvloer in de kleine ruimte is gestort en de elektriciteitskabel is ingegraven. Na al het breekwerk geeft het werk van deze dag een heel andere aanblik aan de berging. Morgen wordt het vooral afwerken, stukadoren en schilderen.

De een na laatste werkdag - 27 juli

Herculian

Vandaag waren we volledig gericht op het bouwen van de muur, die de praktijk met de daarnaast gelegen buffelstal zal scheiden. Er was door Anne, Joost, Daan en Lennart al een begin gemaakt. We vertrokken, zoals elke ochtend, vroeg naar Herculian. Dit keer gewapend met twee scheppen, twee emmers, twee teilen, een

kruiwagen, drie troffels en een hoop bakstenen die doormiddel van zand en cement stevig aan elkaar geplakt kunnen worden. O ja, en niet te vergeten brood, jam, kaas e.d. Dit keer eten we namelijk gewoon in de woonkamer van Anton Nagy, of te wel, onze werkplek. We zijn nu maar met zijn vieren aan het werk, dus om óf met vier man te eten in het restaurant óf met 18 personen lijkt ons beide een beetje vreemd. We hebben daarom ook van te voren laten weten. Joost en Anne begonnen met de muur. Martin nam de taak op zich om de inbouwkast, die nu uit bakstenen gevormd wordt op zich te nemen. Al snel steeg de muur naar een hoogte waarbij alleen nog maar gewerkt kon worden op kleine stijgers. Aan het einde van de middag is de muur tot op een hoogte gekomen van ongeveer 70cm onder het plafond!

Listra

Het overgrote deel van de werkgroep (inclusief Christa!) ging vandaag aan de slag bij de Listra. Daniël en Christa stortten zich op het schilderwerk. Na deze dag is de schuur zo goed als klaar. Enkel rest nog wat stuken en het overgebleven schilderwerk. Voor de rest was er niet zoveel werk meer te verrichten, zodat sommigen een rustig dagje hebben gehad.

Magazijn

De verhuizing van het magazijn is bijna afgerond! Alle overtollige materialen zijn naar buiten gegooid zodat er voor het ziekenhuis/ambulance personeel een klein privé snuffelmarkt ontstond. Alle bruikbare en onbruikbare spullen vonden gretig aftrek. De kassalade bleef helaas leeg. Maar opgeruimd staat netjes. Henk en August hebben geprobeerd het nieuwe magazijn wat overzichtelijker in te delen dan het vorige. We hopen dat dit ook in de toekomst zo zal blijven. Het oude magazijn werd altijd 'de Mix' genoemd, het nieuwe magazijn is vernoemd naar een oud-Baraolt magazijnmeester Rinus Goudzwaard. Op de deurpost prijkt nu een naambordje 'Rinus'.

De vrouwen

De vrouwen die vandaag niet hielpen met het bouwen hebben vanochtend een aantal wassen gedaan. Daarna zijn zij vertrokken naar 'Lake st. Anna'. Een meer in een oude vulkaankrater. Daarnaast hebben ze ook een bezoek gebracht aan een zwavelgrot.

Morgenochtend na het ontbijt hopen Daan, Martin, Joop en Lennart richting Nederland te vertrekken. Voor de rest van de werkgroep is het de laatste werkdag! Allemaal zullen ze nog tot en met maandagochtend in Baraolt blijven.

De laatste dagen - 28 t/m 30 juli

De laatste dagen

Vrijdag: de laaste lootjes.

De dag begon met een stil ontbijt, dit was omdat er 4 mensen van de groep al eerder naar huis gingen. Joop, Lennart, Martin en Daan stapten met een volle maag en lege traanbuizen in de auto op weg naar Nederland.

Herculian

In Herculian begon de dag met wachten, want er moesten nog stenen gebracht worden. De afspraak was dat deze stenen rond half 10 geleverd werden, maar dit werd 11 uur. Dus weer op de roemeense wijze afspraken gemaakt. Nadat er stenen gebracht waren konden de mannen weer verder met metselen. De vakkanjer Jos heeft binnen 3 uur de muur afgemetseld met ondersteuning van Anne, Joost en Daniël. Nadat er 4 kuub zand van buiten naar binnen gehaald was, warwen alle werkzaamheden voltooid en was dit het eind van het begin.

Listra

Bij het Listrahuis werd de dag begonnen met het schuren van de deuren, ramen en kozijnen. Dit werd gedaan door Ilona, Daniëlle, Christa., David en Meneer Koning sr. Gerdine en Laura begonnen om de bult zand, die buiten het hek van het Listra lag, naar binnen te halen. Met kruiwagen en schep en hulp van een zigeunerjongen, van het kinderkamp, werd dit binnen 2 uur afgerond. Ondertussen is Simon verder gegaan om de buitenkant van het schuurtje verder te stukadoren. Na de koffie werd er begonnen om de geschuurde afwerklaten langs het dak te schilderen. Na de middag zijn de afgevaardigden van de familie Koning verder gegaan met het schilderen van de deuren en de laatste lattjes. Nadat dit afgerond was zat ook voor het Listra het werk erop.

Zaterdag: een dagje naar de grootste stad

Op vrijdag hebben we als grope afgesproken om vandaag naar Brasov te gaan. Brasov is de grootste stad in de buurt van Baraolt. We zijn hier niet alleen heengegaan om naar alle mooie dingen van de stad te kijken. Het was ook de bedoeling om eens te kijken hoe de populatie verdeelt is in Roemenie. Want in een stad zoals Brasov met een groeiende economie is het duidelijk zichtbaar dat de verschillen tussen rijk en arm steeds groter worden. Nadat we van ongeveer 11:00 tot 15:30 in Brasov geweest waren, gingen we op weg naar de BBQ. We waren hiervoor uitgenodigd door Maria Denes. De BBQ werd gehouden in een beekhuisjes tussen Baraolt en Herculian in. We hebben de avond al etend doorgebracht met Roemenen, Noord Ieren en Nederlanders.

Zondag: de laatste rustdag in Roemenie

We hebben na het ontbijt met elkaar liederen geoefend uit de opwekkingsbundel. Dit omdat er afgesproken was, dat we zowel in de Reformatorische als de Baptisten gemeente zouden zingen. We hebben gekozen voor liederen "Als een hert dat verlangt naar water" en "Onze Vader". Verder zal de dag bestaan uit, het inpakken van de tassen en alles voor de allerlaatste keer doen.